

1Timotheus 2: Man, vrouw en ambt.

Muziek: "Lopen op het water".
"Heer zegen ons" Psalm project 67
Welkom en inleiding
Votum en zegengroet
Zingen: Opwekking 640 "Mijn hulp is van u, Heer".
Gebed
Inleiding: "Leesles"
Zingen: "Aan uw voeten, Heer".
Lezen: 1Timotheus 2
Zingen: Psalm project 86
Preek
Zingen: GK 123: 1
Citeren van vers 2
Zingen: GK 123: 3
Cit. van vers 4
Zingen: GK 123: 5
Gebed
Collecte
Sela "Geef vrede".
Zegen.

Welkom en inleiding:

Iedereen hartelijk welkom in de kerk vanmiddag. Ook iedereen die meekijkt en zo de dienst volgt.

Vanmiddag gaat het over een spannende vraag.

Deze vraag: **mogen vrouwen, net als mannen, ook ouderling of predikant worden?**

Dat lijkt een vreemde vraag.

Want in onze maatschappij mogen vrouwen alles doen, wat mannen ook mogen.

Ze kunnen zelfs minister worden of koningin.

Vrouwen op hoge posities is dus niet zo vreemd. Dat zijn we ondertussen wel gewend.

En ook in de kerk mogen vrouwen zoveel doen. In feite alles.

Waarom dan niet ook oudste of predikant worden?

Dat komt omdat onder deze vraag een andere vraag ligt: "Wat zegt de Bijbel?"

Als de Bijbel zegt, dat vrouwen geen onderwijs mogen geven, willen we daar dan wel naar luisteren?

Anders gezegd: 'Willen we nog wel buigen voor wat God ons in de Bijbel zegt?'. Heeft die nog wel gezag?

Luisteren we naar de Bijbel of moet de Bijbel naar ons luisteren?

Vanmiddag gaat het dan ook vooral over de vraag: hoe lees je de Bijbel?

En als oefening bij dat lezen, lezen we 1 Timotheus 2. Misschien wel de belangrijkste tekst als het over de vraag gaat of vrouwen oudste of predikant mogen worden in de gemeente.

Het is in deze leerdienst dus vooral leesles.

Omdat we bij alles wat we doen, maar vooral bij het zoeken van Gods wil voor ons leven, de hulp van Gods Geest nodig hebben, zullen we dat samen ook belijden.

Leesles: Lezen en begrijpen is niet altijd makkelijk.

Dat zie je al op school: soms krijg je een paar teksten of gedichten met allerlei vragen en die moet je beantwoorden. Eerst goed lezen en nog eens lezen en dan de vragen beantwoorden.

En wat blijkt: de een heeft een vier en de ander een negen.

Je leest samen de Bijbel of luistert naar een preek: moet je eens kijken hoe verschillend de reacties kunnen zijn. De een heeft aan dezelfde preek veel gehad en de ander roept 'Wat moet ik ermee?'

Lezen, luisteren, is niet zo makkelijk als het lijkt.

Nu is een verhaaltje uit, bijvoorbeeld, Jip en Janneke, niet zo moeilijk.

De Bijbel is een stuk moeilijker.

dia

-Het is een dik boek.

-Tot stand gekomen over meer dan 15 eeuwen.

-In andere culturen en religies, dan onze moderne westerse cultuur.

-Geschreven in het Hebreeuws en Grieks van toen.

-Tientallen schrijvers.

-En zo verschillend: Mozes, David, Jesaja, vissers, een arts, een schriftgeleerde...

-Allerlei genres ook: boeken vol geschiedenis. Maar ook vol liederen of spreuken. Evangelieën en brieven. Apocalyptische boeken.

Nou, niet vreemd, dat mensen de Bijbel een mooi, maar vaak ook een moeilijk boek vinden.

En moet je eens kijken hoeveel verschillen er kunnen zijn in uitleg.

Over de doop, over Genesis 1-3, over Israel, over het huwelijk,

Er zijn dan ook een aantal belangrijke leesregels, die het lezen ondersteunen.

Ik zet er een paar op een rij:

dia

*De eerste en meest simpele is deze: de **Bijbel is een boek**. Opgeschreven door mensen.

De Bijbel is niet uit de hemel komen vallen of woord voor woord voorgezegd door een engel van God. Dat zegen mensen van bijvoorbeeld de Koran of het boek van Mormon.

Daarom vereren wij de Bijbel ook niet. We vereren God.

De bijbel is gewoon een boek. En dat moet je dus lezen zoals je ieder boek leest.

De inhoud van de Bijbel is natuurlijk wel heel bijzonder. De inhoud is heel ongewoon.

Die komt van God.

Dat is ook het eerste wat opvalt als je dit boek gaat lezen: overal lees je woorden van God.

Lees je over wonderen van God. Bijzondere daden van God. Lees je over mensen, die reageren op dat spreken van God.

Dat zegt de Bijbel ook: mensen als Mozes, Jesaja, Jeremia... hebben verteld en opgeschreven wat zij van God zagen en hoorden.

dia

Petrus zegt: "Besef daarbij vooral, dat geen enkele profetie uit de Schrift

een eigenmachtige uitleg toelaat, want nooit is profetie voortgekomen uit menselijke

initiatieven: mensen die namens God spraken werden daartoe altijd gedreven door de Heilige Geest". (2Petrus 1)

*Achter al die schrijvers zit dus een heel bijzondere Schrijver: de **Heilige Geest** van God. dia

En vaak merk je dat ook.

Bijvoorbeeld, wanneer zij dingen schrijven, die ze nog helemaal niet kunnen weten.

Of over wonderen, die je als mens niet bedenkt. Zoals de opstanding van Jezus uit de dood.

Of als profeten woorden schrijven, die mensen helemaal niet willen horen. Woorden, die mensen op hun zonden wijzen. Tot bekering roepen.

Je merkt dat ook als je ziet dat door dat dikke boek één grote rode lijn loopt.

De Bijbel is geen plakboek vol mooie, maar losse, verhalen.

Nee, door al die 66 boeken uit al die eeuwen en van al die schrijvers, loopt één grote rode lijn. De lijn van een God, die verlost.

Er is in feite maar één schrijver: de Heilige Geest van God, die mensen inspireerde om alles op te schrijven wat zij van God hoorden en zagen. Of ze dat nu wilden of niet. dia
Paulus zegt het zo: “Elke schrifttekst is door God geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen en om op te voeden tot een deugdzzaam leven...”.

*De Bijbel is in feite één boek. dia

Dus kan de bijbel zichzelf **niet tegenspreken**.

Dus moet je in de bijbel ook de verschillende **Bijbelteksten met andere Bijbelteksten uitleggen**.

Als Jezus steeds de zoon van David wordt genoemd, moet je naar de boeken van Samuël om te begrijpen waarom en waarom dat zo belangrijk is.

Schrift met Schrift vergelijken noemen we dat.

Met daarbij de belangrijke regel, dat je moeilijke, wat lastigere gedeelten uitlegt met de gedeelten, die wel duidelijk zijn. En niet andersom.

*Je moet teksten ook uitleggen in de **context** waarin de tekst staat.

Het vers. Daarom heen de andere verzen. Het hoofdstuk. Het hele boek. En dan de rest van de Bijbel.

Dat heb je bij een gewoon boek ook.

Je leest, bijvoorbeeld, de zin “En de vrouw pakte haar koffers”.

Wat betekent die zin?

Gaat ze op vakantie? Gaat ze naar het ziekenhuis? Loopt ze kwaad weg bij haar man? Of gaat ze juist weer terug naar huis?

Dat weet je uit de context: daar wordt verteld, dat ze op een belangrijk congres was in New York en dat dat congres voorbij is. Ze gaat dus terug naar huis en pakt haar koffers.

*Heb ook oog voor de verschillende **genres** in de Bijbel: een gedicht of psalm leg je anders uit dan een historische tekst. Dan kan er beeldspraak meespelen. Dan gaat het over bomen die klappen in hun handen. Ja, als je dat letterlijk opvat...

*Houd ook rekening met je **voorverstaan** en je vooroordelen.

Als je, net zoals de Grieken in de tijd van Paulus, niet kunt geloven in de opstanding van de doden, dan ga je met dat vooroordeel lezen over de opstanding van Jezus. dan denk je: “Hij is natuurlijk niet echt opgestaan. Die leerlingen bedoelen zeker dat de leer van Jezus nog voortleeft”. En zo hebben we allemaal ons voorverstaan.

*Ken de **cultuur**: De bijbel is geschreven in een andere tijd en cultuur. In de tijd van het oude Egypte. Het oude Kanaan. De Griekse cultuur. Wat waren dat voor culturen? Wat was een Farao? Wat waren de Farizeeën voor mannen? Wat betekende dit Griekse woord in die tijd? Wat is een centurio? Wat waren die Assyriërs voor mensen? Wat was Galilea voor gebied? Dit wil niet zeggen dat de Bijbel dus tijdgebonden is. En dat er voor ons dus geen boodschap in zit.

Nee, de bijbel is niet tijdgebonden. Alsof de Bijbel opgesloten zit in die tijd. De Bijbel is wel die tijd gekleurd. Tijdbepaald.

En dat moet je juist weten om de boodschap, die de Bijbel ook aan ons wil geven, te kunnen kennen.

Wie waren die eerste lezers? Dan kun je ook zo zelf een lezer worden.

Nog één belangrijk element: begrijpen van de Bijbel doe je maar moeilijk in je eentje. dia

Paulus zegt dan ook dit: “Dan zult u met alle heiligen de lengte en

breedte, de hoogte en diepte kunnen begrijpen, ja, de liefde van Christus kennen, die alle kennis te boven gaat, opdat u zult volstromen met Gods volkomenheid”.

Samen met alle heiligen. De heiligen van nu. Om ons heen.

De heiligen in vorige eeuwen. Hun boeken. De belijdenis.

Preek:

Wat lezen we in 1Timotheus 2?

(dia: 2 lijnen)

De een zal zeggen: hier wordt duidelijk geleerd, dat alleen de man onderwijs mag geven. De vrouw moet rustig luisteren en zij mag niet heersen over de man. Dat vind je terug tot in Genesis: de man is eerst geschapen en de vrouw heeft de man verleid. Zoals God alleen mannen kiest zoals Abraham, Izaak en Jakob. En de zonen van Jakob als stam. Profeten en priesters waren mannen. De 12 discipelen waren mannen. En in het vervolg van onze tekst, gaat het over 'opzieners', die één vrouw mogen hebben en dus zelf man zijn. En in de brief aan Titus zegt Paulus heel duidelijk, dat hij in elke stad onberispelijke mannen moet aanstellen als oudste. En zegt hij ook niet, dat vrouwen moeten zwijgen? Dus dat is duidelijk. Vrouwen kunnen geen ambt bekleden.

De ander zal zeggen: daar gaat 1Timotheus 2 niet over. Het gaat niet over het ambt. Dat bestond toen niet eens. En de woorden van Paulus zijn woorden voor mensen in die tijd en in die stad, Efeze.

De ongelijkheid tussen man en vrouw is een gevolg van de zonde. Een vloek. Maar voor die val, waren Adam en Eva gelijk. Allebei geschapen naar Gods beeld.

Vrouwen dienen in de tempel. Huldah is profet.

In het nieuwe testament, zie je hoe vrouwen weer belangrijke taken krijgen. Ze mogen getuigen van de opstanding. Ze mogen profeteren en bidden in de gemeente. Een vrucht van Pinksteren waar Petrus door de heilige Geest zegt, dat 'zonen én dochters zullen profeteren'.

En kijk eens naar Priscilla en Aquila: man en vrouw onderwijzen een zekere Apollos in het evangelie.

In Galaten 3 staat: **"U allen, die door de doop één met Christus bent geworden, hebt u met Christus omkleed. Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus"**.

dia

Christus bevrijdt van de vloek. Er is geen heersen meer en rivaliteit. Geen bekvechten. Dus vrouwen hoeven niet te zwijgen.

Twee lijnen. En allebei hebben ze wortels in de Schrift.

(dia: twee lijnen)

Dat moet eerst helder zijn. Beide lijnen willen uitgaan van de Schrift.

En dat maakt het gesprek zo moeilijk.

Nu kun je twee dingen doen.

Je kunt elkaar loslaten en zelfs partijen vormen. Elkaar bestrijden zelfs.

Je kunt elkaar ook respecteren en elkaar helpen groeien in inzicht en ruimte laten voor wat wijs en goed is in je eigen situatie.

Laten we onze leesregels er eens bij pakken.

dia

Een leesregel is, dat je de moeilijker, de onduidelijker teksten verklaart met teksten, die wel duidelijk zijn. En niet andersom.

Maar: wat is hier de duidelijke lijn?

Nou, wat is de **grote lijn van de Bijbel**? De grote context?

Het grote verhaal?

dia

Dat is de wereld en de verlossing van de wereld.

Verlossing van de leugen en de onvrede tussen mensen en de vloek en de dood.

Het wordt weer een paradijs, waar God in vrede met de mens woont. Dat is het grote doel.

Zo werd Abraham geroepen om een zegen voor alle volken te zijn.

Israël moest in Kanaan een licht zijn voor alle naties. Door het kwaad te bestrijden en door de liefde voor God en voor mensen te laten stralen. Een heilig volk.

Jezus is gekomen om een wereld in nood te redden: 'Alzo lief had God de wereld!'. dia

Paulus pikt dit grote motief op als hij schrijft: **"... Christus Jezus is in de wereld gekomen om zondaars te redden" (1Timotheus 1: 15).**

En de gemeente moet in die wereld een **“pijler en fundament van de waarheid zijn”** (3: 15).
dia.

Een vaste grond voor die waarheid.

Een zuil, een reclamezuil, waarop mensen die bevrijdende waarheid kunnen lezen.

Zei Jezus bij zijn afscheid niet, dat al zijn leerlingen, mannen en vrouwen, de wereld in moesten trekken en de volken moesten onderwijzen? Op Pinksteren valt daarom de Geest op allen die daar in die bovensaal zijn: mannen en vrouwen zullen profeteren.

Dat is de grote lijn: het evangelie over Jezus moet de wereld in. Alle volken moeten het horen.

Het boek Handelingen, de brieven van Paulus, tonen één groot doel: Joden en Grieken winnen voor Christus. Daarvoor wil Paulus de jood een jood en de Grieken en Griek worden.

Daarvoor wordt nota bene zelfs de besnijdenis aan de kant gezet: op een synode in Jeruzalem wordt besloten, dat heidenen zich niet hoeven te besnijden. Welke tekst uit de Thora hebben ze daarvoor?

Geen enkele. Maar de Geest geeft hen de vrijheid om dat besluit op dat moment te nemen.

Dat is de grote context: de zending.

Gods kinderen, de gemeenten, moeten een licht zijn in deze wereld. Een zoutend zout.

Daarom is de reputatie van de gemeente zo belangrijk.

De brief aan de gemeente in Efeze is geschreven in de tijd van de zending. Van de grote overgang van heidenen, die christenen worden en van joden die christen worden. We zien overal de blijdschap, maar ook de groeipijn. De spanningen. De strijd. De grote tegenstander die er alles aan doet om dit grote werk van de Geest af te breken.

Anders gezegd: we zien hoe Jezus zelf door zijn Geest mensen bevrijdt. Bevrijdt van de vloek.

Maar tegelijk zie je mensen met die vrijheid, die ze nu in Christus hebben, worstelen.

Mag je als slaaf nu dus gewoon bij je heer weglopen?

Mag je als vrouw jouw man loslaten of in je huwelijk je eigen gang gaan?

Mag je naar de offerfeesten voor de afgoden?

Dat is de grote lijn. De grote context.

Nu zoomen we in: Efeze.

Zo diende Timotheus de gemeente in Efeze. Een klein plekje in die grote wereld.

Maar: wat een moeilijke plek! Efeze. De stad van de godin Artemis.

Een stad vol afgoderij. Vol verleidingen.

Wat is die gemeente kwetsbaar.

Overal proef je de spanningen. De onrust.

Onrust door dwaalleraars.

Onrust roddels onder de heidenen in Efeze. En door de joden.

Onrust in de gemeente door wrok en onenigheid.

Onrust in huwelijken.

dia

Onrust en spanningen in de plaats van **“de liefde, die voortkomt uit een rein hart, een zuiver geweten en een oprecht geloof”** (1: 5).

Maar al die onrust en verleidingen, kunnen de opbouw van de gemeente schaden. En dus ook de reputatie van de gemeente naar buiten toe. En dus het evangelie en de naam van Christus.

Kwade tongen doen een gemeente veel schade.

Daarom schrijft Paulus deze brief aan Timotheus.

En dan begint hij bij die grote context.

Wat was die ook weer?

dia

Deze: **“Dat is goed en welgevallig in de ogen van God, onze redder, die wil dat alle mensen worden gered en de waarheid leren kennen.....”**.

Het evangelie gaat over Jezus die zich “als losgeld gegeven heeft voor allen”. Dat is het grote doel, het grote verlangen van God: dat alle mensen gered worden. Daarom moet je ook bidden voor alle mensen. Ook voor koningen en hoge gezagsdragers. Daarom moet er ook rust zijn in de gemeente.

dia

En dan spreekt Paulus **de mannen** aan: zij moeten bij “**iedere samenkomst met geheven handen bidden, vol toewijding, zonder wrok of onenigheid**” (vers 8).

Letterlijk: “**Daarom wil ik dat mannen op alle plaatsen met geheven, heilige handen bidden zonder wrok of onenigheid**”.

Op alle plaatsen. Niet alleen in de samenkomst. Overal.

En dan gaat het vooral om dat woordje “heilig”. Niet om het woordje “opgeheven”.

Want in die dagen was dat gewoonte. Zoals wij de handen vouwen, zo hieven in die dagen mannen en vrouwen hun handen op naar de hemel. Naar God.

Het gaat om het woordje ‘heilig’

Die handen moesten heilig zijn. Dat is: ‘zonder wrok, zonder boosheid en zonder ruzie’.

Wij zouden zeggen: “zonder bekvechten”.

Dat is niet alleen schadelijk voor hun eigen bidden. Hoe kun je nu bidden met gebalde vuisten?

Maar daarbij: wat moet God met zo’n gebed?

Het is ook schadelijk voor de naam van de gemeente: wat moeten mensen wel niet denken, als er zoveel ruzie is?

Daarna spreekt hij **de vrouwen** aan.

dia

Voor mannen is hun image en hun gelijk-krijgen een zwakke plek.

Mannen zijn vaak haantjes en zoeken zo aandacht.

Vrouwen hebben ook een zwakke plek.

Zij kunnen aandacht vragen door zich heel mooi en vooral uitdagend te kleden.

In verschillende boeken lees je dat dat in die dagen ook vaak gebeurde: vooral rijke en voornamelijk vrouwen wilden meedoen. Zich laten gelden. Vrij zijn van de man.

Ze worden wel de “vrije vrouwen” genoemd.

Vrouwen in de gemeente zouden de vrijheid, die Christus geeft, ook zo kunnen zien: vrij van hun man. Zoals slaven hun vrijheid door Christus zouden kunnen zien als een vrijbrief om bij hun heer weg te lopen.

Paulus schrijft daarom vaak over het huwelijk. Die nieuwe vrijheid was blijkbaar moeilijk voor veel mensen. Bracht onrust in huwelijken. Hij leert steeds, dat echte vrijheid pas groeit, als je wilt dienen. Als je het geluk van de ander voor ogen hebt.

dia

Paulus schrijft daarom: “**Net zo goed moeten de vrouwen zich tooien met het eerbare gewaad van bescheidenheid en bezonnenheid; niet met een opzichtige kapsel, met goud, parels of dure kleren, maar, zoals past bij vrouwen, die zeggen Godvrezend te zijn, met goede werken**”.

Door vooral aandacht voor zichzelf te vragen, leiden zij de aandacht af van God.

Goede werken, zoals zorg voor armen en weduwen, leiden de blik van mensen juist naar de bron van al die goedheid: naar God.

Vrouwen mogen dus bidden in het publiek en profeteren, maar zij moeten, net als de mannen, dat zó doen, dat mensen om hen heen op God worden gericht en de goedheid van God bewonderen.

Daar komt nog een extra woord voor vrouwen bij.

dia

Over **onderwijs voor en door vrouwen**: “**Een vrouw moet zich in alle bescheidenheid laten onderwijzen**”.

Waarom?

Omdat meisjes en vrouwen in die dagen vaak nauwelijks onderwijs kregen.

In de joodse Talmud staan zelfs teksten, die onderwijs voor vrouwen slecht vinden. Zoals “Je kunt de wet beter verbranden dan aan een vrouw onderwijzen”.

Maar hier schrijft Paulus: "Vrouwen moeten zich in alle rust en bescheidenheid laten onderwijzen".

Het is dus een positieve aanmoediging voor vrouwen om onderwijs te ontvangen.

Een heel bijzonder woord van Paulus in een tijd, dat onderwijs voor vrouwen heel ongewoon was.

Een revolutionair woord: 'Laat vrouwen leren!!'.

Paulus zegt hier dus niet dat vrouwen moeten zwijgen, maar dat zij in alle rust moeten willen leren.

Niet als vrije vrouwen het woord nemen, maar eerst leren wat vrijheid in Christus betekent.

Niet als rivaal van de man, maar met de oprechte, rustige instelling om iets van hem te willen leren.

En direct daarna schrijft Paulus: "**Maar ik wil niet, dat een vrouw onderwijs geeft of gezag heeft over een man; ze moet bescheiden zijn**".

Hier staat een lastig Grieks woord voor "gezag".

Een woord dat alleen hier voorkomt in het Nieuwe Testament.

Het woord "**authentein**".

Wat betekent dat?

Het is al bijzonder, dat Paulus dit woord gebruikt. Want het Griekse woord voor "gezag" dat hij meestal gebruikt, is het woord "**exousia**".

Je kunt dit woord vrij neutraal lezen.

Dan vertaal je: "ik sta niet toe dat de vrouw onderwijs geeft en gezag over een man heeft".

Dan kan een vrouw dus ook moeilijk oudste of predikant worden.

Toen niet en nu niet.

Maar dan krijg je het moeilijk met teksten, waarin staat, dat vrouwen mogen bidden en profeteren. En met een Priscilla, die als vrouw onderwijs geeft aan de Griek Apollo.

En heeft Timotheus niet zelf het christelijk geloof van zijn moeder Eunice en zijn oma Lois geleerd?

De vraag is of dit woord, authentein, niet eerder een negatieve klank heeft.

In de oude kerk werd het zo opgevat: 'overheersen'.

Dan vertaal je: "**Ik wil niet dat de vrouw de man de les leest**".

Dan gaat de vrouw boven de man staan, de man overheersen. Maar dat kan niet als je zelf nog weinig onderwijs hebt gehad. En je kent je plaats dan niet als dochter van Eva.

Er zit dan iets revolutionairs in. Geldingsdrang.

En dat zag je ook al bij Eva.

Paulus gaat terug naar de tijd voor de zondeval. Voor de vloek. Toen er nog geen sprake was van heersen en rivaliteit en pijn. De tijd van de onschuld. Van liefde die nog naakt kon zijn en kwetsbaar.

De tijd zelfs nog voordat maninnen bestond.

Paulus schrijft: "**Want Adam werd als eerste geschapen. Daarna Eva**".

Eigenlijk staat er: "**Want eerst is Adam gevormd....**". **Gevormd.**

Dat slaat niet alleen op de schepping van Adams lichaam. Uit het stof.

Dat slaat op Adams vorming naar lichaam en ziel. Adam, die zo vaak met God wandelde in de Hof. In de avondkoelte. De mens, die van God de diepe waarschuwing had gekregen: "als je van de boom van de kennis van goed en kwaad eet, zul je sterven".

Eerst is Adam gevormd.

En toen kreeg hij een vrouw. Een helper die bij hem paste. Mens als hij.

Een mens naast hem. Gelijk aan hem. Ook al is zij een vrouw en hij een man.

Geen hulpje, maar een mens naast hem die hem steun geeft en kracht.

Zoals God onze hulp is en kracht.

Maar Adam had wel een voorsprong op Eva.

Heeft hij haar eerst alles verteld? Haar eerst moeten onderwijzen?

Over God. De boom. De dood.

Is de slang daarom eerst naar Eva gegaan en kon hij haar verleiden?

Hoe dan ook: de slang verleidde Eva om zelf te stralen. Om gelijk aan God te worden. Even wijs als God. Rivaal van God.

Zelf uitmaken wat goed en kwaad is: 'authentiek'.

En ze verleidde Adam, overtuigde hem, om ook gelijk aan God te willen zijn.

Zij was zijn steun en zijn kracht. Maar tegelijk zijn zwakke plek.

De vrouw is gewaarschuwd: 'Denk aan Eva: zij heeft Adam verleid. Zocht zichzelf. Wees dus bescheiden. Leer, laat je onderwijzen voordat je gaat spreken'.

Als Paulus dan in het vervolg alleen over mannen als "opziener" lijkt te spreken, dan begrijp je dat: in die cultuur werden mannen geacht om de leiding te hebben. Het zou kwade tongen veel ruimte geven, als vrouwen opeens de leiding zouden hebben. En de gemeente schaden. En dus het evangelie. Onvruchtbare onrust.

En daarbij: vrouwen hebben eerst nog een hele achterstand in te halen. Laten zij zich eerst eens in alle rust laten onderwijzen.

Tenslotte: "De vrouw wordt gered doordat zij moeder werd en als zij bezonnen volhardt in geloof, liefde en heiligheid".

Dat betekent: ook al is Eva vreselijk misleid, zij is wel de moeder van het leven.

Adam noemt haar ook zo: Eva. Moeder van het leven.

Uit haar is de verlosser geboren.

Wat een bijdrage levert ze daarmee tegelijk aan de bevrijding van het leven!

Wat een voorrecht!

Wat is Gods genade groot en bevrijdend.

En zij zal zelf delen in die bevrijding als ze bezonnen blijft en als geloof en liefde en heiligheid haar leven tekenen. Geen vrije vrouw, die zelf wil stralen. Maar een vrouw die in christelijke vrijheid anderen laat stralen.

Zo mag ook zij profeteren over wat God mannen én vrouwen heeft gegeven door Christus Jezus.

Ze mag profeteren en zo mensen opbouwen, troosten en bemoedigen. (1Korinthe 14: 3)

Ze mag stralen van blijdschap.

Amen.

Praatpapier bij preek 5: “Man, vrouw en ambt” – 1Timotheus 2.

In het gesprek over de vraag of vrouwen het ambt van oudste en predikant mogen bedienen, is 1Timotheus 2 en 3 een sleuteltekst. Naast 1Korinthiers 14, waar staat dat “vrouwen tijdens de samenkomsten moeten zwijgen...”. We noemen dat ‘**zwijgteksten**’.

In 1Korinthe 11 en Efeze 5 gaat het over de posities van man en vrouw. Over dienen en liefde. (Over Efeze 5 mocht ik een preek houden: zie onze website onder “media”.)

Er zijn ook ‘**spreekteksten**’.

Over Miriam, Hulda en Deborah in het OT. Of zoals Handelingen 2 over ‘zonen en dochters, die profeteren’. Priscilla, die Apollos onderwijst. En 1Korinthe 14, waar mannen én vrouwen bidden en profeteren en ‘zo mensen opbouwen, troosten en bemoedigen’(3).

Daarnaast heb je de grote lijn, dat man en vrouw ‘in den beginne’ als gelijken door God geschapen zijn: beiden als ‘mensen naar het beeld van God’. Eva was Adams ‘helper’ aan zijn zijde (!).

Door de zonde kwam er ‘ongelijkheid’, ‘rivaliteit’: de man ging ‘heersen’ over de vrouw. In alle culturen ten oosten van Eden zien we deze vloek (!) terug. Er is veel pijn op dit punt in onze wereld. God verlost man en vrouw. In zijn nabijheid wordt de vloek teruggedrongen. Dat zien we al in (de goede geboden van) het OT en dat zien we bij Jezus. Als Hij zieken geneest, doden opwekt en vrouwen bescherming geeft en zelfs de taak om te getuigen. (Denk aan de preek over Johannes 4).

Vragen en stellingen:

1. Neem met elkaar eerst de preek over 1Timotheus 2 door. Wat heeft je geholpen om te groeien in inzicht? Welke vragen komen er boven? Waar kom je (nog) niet uit?
2. De Bijbel is door mensen opgeschreven, maar zijn daartoe gedreven door de Geest van God. Kun je dat ook zien in het leven van deze schrijvers?
3. De Bijbel is een boek. Welke leesregels zag je in de dienst over 1Timotheus 2 gegeven?
4. Eén van de grote vragen is vaak: “Hebben we de Bijbel dan 2000 jaar lang verkeerd gelezen?”. Tsja, misschien. Maar bedenk, dat we al meer dingen anders zijn gaan zien door een beter verstaan van de Schrift. Opvattingen, die soms al eeuwenlang algemeen aanvaard waren en “opeens” in een ander licht kwamen te staan door een beter lezen van de Bijbel. Weet u er zelf een aantal?
5. Steeds zien we dat ‘de cultuur’ een belangrijk onderdeel van het gesprek over ‘man, vrouw, ambt’ uitmaakt. Mag dat? Hoe betreft de Bijbel ‘de cultuur’ in haar spreken?
In hoeverre kun je zeggen, dat God door de eeuwen heen niet alleen de cultuur ontmaskert, maar soms ook aansluit bij de cultuur?
6. Het NT legt veel nadruk op de verspreiding van het evangelie onder de volken. Het zijn zelfs Jezus’ laatste woorden bij zijn hemelvaart: ‘Ga de wereld in en vertel alle volken het goede nieuws’. De gemeente neemt in die verspreiding een belangrijk rol in. Overal in Handelingen en de brieven zie je dan ook dat Paulus en Petrus veel aandacht hebben voor de opbouw van de gemeente en voor de goede naam van de gemeente ‘als pijler en fundament van de waarheid’. Kwade tongen moeten geen ruimte krijgen!
Kun je een aantal ‘vermaningen’ met deze lijn vinden in hun brieven? (Zie Romeinen 14.)
7. Herken je het gevaar, dat mensen de Bijbel selectief lezen of alleen willen laten zeggen wat ze zelf willen horen? Of: ‘mag de Bijbel nog wel schuren?’ (Lees 2Timotheus 4:1-8)
8. Stel dat we er niet goed uitkomen. Dat de twee lijnen (vrouw mag wel/niet in het ambt) ook in onze gemeente vanuit oprechte overtuiging aan beide kanten blijven bestaan.
Hoe gaan we daar dan mee om? Of: ‘Waarmee bouwen we de gemeente in onze tijd het beste op?’.
9. Aardige uitsmijter: bestaan “de ambten” wel? Waar komen onze ambten (predikant, oudste, diaken) vandaan?
